

DEFENSOR

L E G I S

DEFENSOR LEGISIN OIKEUSTAPAUSTEN HAKEMISTO 2003

KORKEIMMASTA OIKEUDESTA -

FRÅN HÖGSTA DOMSTOLEN

DL Nro Sivu

Asianomistajarikos – Syyte - Syyttämispyyntö

Asianomistaja, jolta oli anastettu omaisuutta, oli esitutkinnassa vaatinut tekijälle rangaistusta. Syyttämispyyntön katsottiin ulottuvan myös kätkemisrikkomukseen.

(D:R 2001/960, T:275, KKO:2003:9) DL 2/2003 332

Avioliitto - Omaisuuden ositus - Pesänjakaja

Kysymys siitä, voitiinko pesänjakajalle antaa määräys puolisoiden yhdessä omistaman kiinteän omaisuuden myymiseen osituksen toimittamiseksi. AL 85 §3mom, PK 23 luku 8 §.

(D:S2001/1001, T: 3509, KKO:2002:121) DL 1/2003 132

Huumausainerikos - Huumausaineen käyttörikos - Rangaistuksen mittaaminen -Toimenpiteestä luopuminen

Kysymys rangaistuksen mittaamisesta huumausaineen käyttörikosta koskevassa asiassa. RL 50 luku 2 a §, RL 6 luku 3 §

(D: R2002/496 , T: 1685, KKO:2003:62) DL 4/2003 773

Huumausainerikos - Rangaistuksen mittaaminen

Kysymys rangaistuksen mittaamisesta, kun vastaaja oli pitänyt hallussaan hasista yhteensä 500 grammaa suurimpien kerralla hallussa pidettyjen määrien ollessa noin 100 ja 60 grammaa ja käyttänyt tämän huumausaineen itse. (Ään.). RL 50 luku 1 §.

(D: R2002/500, T: 1686, KKO:2003:63) DL 4/2003 774

Konkurssi – Pesänhoitajan vastuu – Saamisen vanhentuminen

Kysymys yhtiön konkurssipesänsä toimitsijamieheen kohdistaman vahingonkorvausvaatimuksen vanhentumisesta. (Ään.). KS 70 §.

(D: S2001/899, T: 2233, KKO: 2003:81) DL 5/2003 954

Lapsen huolto ja tapaamisoikeus

Kysymys tapaamisoikeuden toteuttamisesta aiheutuvista lapsen matkakuiluista.

(D: S2002/780, T: 1776, KKO:2003:66) DL 4/2003 778

Liikennerikos –Tahallisuus

A oli hankkinut 14-vuotiaan poikansa käytettäväksi mopon, jonka kuljettamista tämä sai harjoitella pihapiirissä, muttei lähteä sillä yleiselle tielle. Poika oli kiellosta huolimatta kaksi kertaa kuljettanut mopoa yleisellä tiellä. Kun A ei ollut tämänkään jälkeen ryhtynyt varotoimiin valvonnan tehostamiseksi ja mopon kiellonvastaisen käytön uusiutumisen estämiseksi, hänen katsottiin tahallaan luovuttaneen mopon alaikäisen kuljettavaksi. (Ään.) TLL 65 § 1 mom., TLL 103 §.

(D:R2001/840, T: 0911, KKO:2003:42) DL 3/2003 545

Liiketoimintakielto

A osakeyhtiön tosiasiallisena johtajana ja B yhtiön toimitusjohtajana ja hallituksen ainoana jäsenenä oli tuomittu kirjanpitorikoksesta, rekisterimerkintärikoksesta ja kahdesta verorikkomuksesta ehdollisiin vankeusrangaistuksiin. Korkeimman oikeuden ratkaisusta ilmenevillä perusteilla heidät määrättiin liiketoimintakieltoon. L liiketoimintakiellosta 3 §

(D:R2001/437, T: 3464, KKO:2002:117) DL 1/2003 129

Oikeudenkäyntikulut – Asianosainen

Maksuttomasta oikeudenkäynnistä annetun lain nojalla määrätty avustaja A valitti hänelle valtion varoista suoritettuna avustajanpalkkion määrästä hovioikeuteen. Pääasian hävinneellä A:n päämiehen vastapuolella, joka oli velvoitettu korvaamaan avustajanpalkkio valtiolle, ei ollut oikeutta saada A:lta korvausta hovioikeudelle antamastaan lausumasta aiheutuneista kuluista, koska se ei ollut asiassa A:n vastapuoli.

(D:S2002/315, T:0813, KKO:2003:38) DL 3/2003 540

Oikeudenkäyntikulut

A luopui työpalkkasaatavaa koskevasta kanteestaan, kun kävi ilmi, että alan työehtosopimus, johon kanne perustui, ei ollut yleissitova. A oli ennen kanteensa nostamista saanut työsuojeluviranomaiselta lausunnon, jossa muun muassa katsottiin, että työehtosopimusta oli pidettävä yleissitovana siihen saakka, kunnes luotettavasti selvitetiin, ettei se enää täyttänyt yleissitovuuden edellytyksiä. Kysymys A:n velvollisuudesta korvata vastapuolensa oikeudenkäyntikulut. OK 21 luku 4 § 2 mom.

(D: S2002/847, T: 2180, KKO:2003:79) DL 5/2003 950

Oikeudenkäyntikulut – Valtion korvausvastuu – Diaarinumero

Käräjäoikeus tuomitsi virallisen syyttäjän syytteestä A:n sakkorangaistukseen. Syyttäjä haki muutosta vaatien rangaistuksen koventamista. Hovioikeus hylkäsi syyttäjän valituksen. Valtio ei ollut velvollinen korvaamaan valitukseen vastanneen A:n oikeudenkäyntikuluja hovioikeudessa. (Ään.). ROL 9 luku 1 a §, ROL 9 luku 9 §, OK 21 luku 16 §.

(D: R2002/805, T: 2568, KKO: 2003:93) DL 6/2003 1138

Oikeudenkäyntimenettely – Tuomion kirjoitusvirheen oikaisu

Hovioikeus oli 11.2.2000 antanut tuomion, jolla se ei ollut muuttanut käräjäoikeuden tuomion lopputulosta. Käräjäoikeuden puheenjohtaja oli tämän jälkeen 29.3.2000 korjannut tuomiossa ollutta korkoa koskevaa lausumaa. Kysymys käräjäoikeuden puheenjohtajan toimivallasta ja siitä, oliko virhe sellainen kirjoitus- ja laskuvirheeseen rinnastettava, selvä virhe, joka voitiin oikaista oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 11 luvun 9 §:n nojalla. (Ään.)

ROL 11 luku 9 §

(D:R 2001/355, T: 3459, KKO:2002:115) DL 1/2003 DL 1/2003 125

Oikeusapu - Avustajan palkkio

Kysymys valtion varoista maksettavan avustajan palkkion määräytymisestä, kun oikeusapu oli myönnetty oikeusturvavakuutuksen omavastuuosuuteen. VNA oikeusavun palkkioperusteista 16 § 3 mom.

(D: S2003/286, T: 1759, KKO:2003:65) DL 4/2003 776

Oikeusapu

Rikoksesta epäilty oli ollut vangittuna tutkittaessa rikosta, jonka hän oli osittain kiistänyt. Tultuaan vapautetuksi epäilty oli esitutkintavaiheessa

hakenut oikeusapua. Kysymys oikeusavun tarpeesta. (Ään.) Ks.
KKO:2003:89. OikeusapuL 1 § 1 mom.

(D: R2003/712, T: 2448, KKO: 2003:90) DL 6/2003 1135

Oikeustoimi - Oikeustoimen kohtuullistaminen - Välimiesmenettely

Kysymys varallisuusoikeudellisista oikeustoimista annetun lain 36 §:n soveltamisesta välityslausekkeeseen elinkeinonharjoittajien välisessä sopimuksessa. Ks. KKO:1996:27.OikTL 36 §.

(D: S2002/708, T: 1675, KKO:2003:60) DL 4/2003 770

Panttaus – Oikeudenkäyntikulut

Velallisen maksettua luottonsa pankille tämä oli kieltäytynyt palauttamasta velan vakuudeksi pantattua osaketta pantinantajalle vedoten siihen, että velan maksu saattoi vielä peräytyä takaisinsaantisäännösten nojalla. Kysymys siitä, oliko pankilla oikeus pidättää pantti.

Kysymys myös oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 a §:n soveltamisesta.
OK 21 luku 8 a §.

(D:S 2001/682, T: 3434, KKO:2002:114) DL 1/2003 123

Rangaistuksen mittaaminen – Sakko

Aikaisempi ehdoton vankeusrangaistus voitiin ottaa rikoslain 7 luvun 6 §:n nojalla kohtuuden mukaan huomioon myös sakkorangaistusta määrättäessä.
(Ään.) RL 7 luku 6 §.

(D:R 2001/901, T:274, KKO:2003:8) DL 2/2003 329

Rikoksen yritys

Kysymys rikoksen yrityksen alkamisesta ja yrityksestä luopumisesta. RL 4 luku 1 § 1 mom.

(D: R2002/1049, T: 2064, KKO:2003:78) DL 5/2003 949

Takaus - Takaussitoumuksen lakkaaminen

Takaaja oli lainvoimaisella tuomiolla velvoitettu maksamaan verovelka. Kun verovelka oli tämän jälkeen vanhentunut, takaaja oli takauksen liitännäisyyden vuoksi vapautunut takausvastuustaan eikä tuomiota enää voitu panna täytäntöön. Ks. KKO:1997:119

(D:S2001/578, T: 17.9.2002, KKO:2002:123) DL 1/2003 135

Tietomurto – Vahingonkorvaus – Korvauksen sovittelu

Kysymys tietomurron yrityksen tunnusmerkistön täyttymisestä.

Kysymys myös vahingonkorvauksen sovittamisesta. RL 38 luku 8 §, VahL 2 luku 1 § 2 mom., VahL 2 luku 2 § .

(D:R2001/678, T:0811, KKO:2003:36)	DL 3/2003	534
Kommenttiosuus <i>Markku Fredman ja Petteri Järvinen</i>	DL 4/2003	764

Todistelukustannukset –Maksuton oikeudenkäynti

B hävisi osittain riita-asian A:ta vastaan, jolle oli myönnetty maksuton oikeudenkäynti. B veloitettiin suorittamaan A:n nimeämien todistajien vaatima kohtuullinen korvaus taloudellisesta menetyksestä siltä osin kuin sitä ei voitu suorittaa valtion varoista. MOL 8 § 3 mom., L valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista 9 §.

(D:S2002/314, T 0812, KKO: 2003:37)	DL 3/2003	538
---	-----------	-----

Velallisen rikos - Velallisen petos - Törkeä velallisen petos - Ulosotto

A oli ulosottomenettelyssä ensin salannut ja sen jälkeen ilmoittanut myyneensä omistamansa gibraltarlaisen D Ltd:n osakkeet, vaikka hän oli jatkanut yhtiön nimissä olleen omaisuuden hallinnointia eikä voinut esittää selvitystä siitä, että yhtiön omistus olisi todellisuudessa vaihtunut. D Ltd omisti muun omaisuuden ohella kaikki suomalaisen F Oy:n osakkeet. F Oy omisti erään tilan. Kysymys siitä, oliko A, joka ei ollut ulosottomenettelyssä ilmoittanut varoinaan yhtiöitä eikä niiden nimissä ollutta omaisuutta, syyllistynyt törkeään velallisen petokseen. (Ään.) RL 39 luku 2 § RL 39 luku 3 §.

(D:R 2001/333, T:346, KKO:2003:13)	DL 2/2003	337
--	-----------	-----

Väärennys - Törkeä väärennys

A oli teettänyt ulkomailla vääriä Iso-Britannian passeja ja toimittanut ne maksua vastaan Suomessa oleville toimeksiantajille käytettäväksi laittomina matkustusasiakirjoina. Kysymys siitä, oliko A syyllistynyt törkeään väärennykseen. RL 33 luku 2 §

(D:R 2002/571, T:187, KKO:2003:6)	DL 2/2003	326
---	-----------	-----

Yrityssaneeraus

Yhtiö maksoi saneerausmenettelyn alkamisen jälkeen menettelyn alkaessa maksamatta olleet työntekijöidensä palkat. Palkkoihin perustuvat yhtiön ennakonpidätys- ja työnantajan sosiaaliturvamaksuvelat olivat syntyneet

saneerausmenettelyn aikana ja olivat siten niin sanottua massavelkaa. Ks.
KKO:1988:123 KKO:1995:127. YSL 3 § 1 mom 4 kohta

(D:S 2001/99, T:277, KKO:2003:10) DL 2/2003 334

Yrityssaneeraus

Kommandiittiyhtiön vastuunalaiselle yhtiömiehelle yhtiön elinkeinotoiminnan tuloksen perusteella maksuunpantu vero, josta yhtiö oli verotusmenettelylain 52 §:n nojalla vastuussa, on yhtiön yrityssaneerauksessa huomioon otettavaa saneerausvelkaa. YSL 3 § 1 mom 4 kohta

(D: S2001/470, T: 0846, KKO: KKO:2003:41) DL 3/2003 542